

УДК 343.9

*І. М. Вигівський**здобувач**Харківського університету внутрішніх справ*

ОСОБА ЗЛОЧИНЦЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАХОПЛЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ

Постановка проблеми. Сучасна практика судового розслідування переконливо свідчить про те, що успіх розслідування будь-якого кримінального правопорушення визначається співставленням виявленої криміналістично-значимої інформації про злочин з типовою криміналістичною характеристикою цього виду кримінального правопорушення та вибором на цій основі найбільш оптимальні методи розслідування. Таке властиве і досудовому розслідуванню захоплення заручників, адже саме криміналістична характеристика даного виду кримінального правопорушення, як один з елементів методики розслідування, містить важливу для висунення версій і вибору найбільш оптимальних методів розслідування цього виду кримінального правопорушення.

Стан дослідження. Значний вклад у розробку криміналістичної характеристики окремих видів злочинів, зробили такі вчені, як Р.С. Белкін, В.П. Бахін, О.І. Возгрін, І.Ф. Герасимов, Г.А. Густов, Л.Я. Драпкін, О.Н. Колесніченко, В.Є. Коновалова, В.В. Куклін, В.К. Лисиченко, С.П. Мітрічев, В.А. Образцов, І.Ф. Пантелеев, М.В. Салтевський, М.О. Селіванов та інші.

Належну основу для розв'язання проблеми визначення особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики та організації розслідування захоплення заручників складають численні наукові дослідження М.О. Акімова, А.В. Андрушка, Р.С. Белкіна, В.П.Бахіна, О.О. Володіної, В. А. Журавля, А.В. Іщенко, Н.І. Клименка, І.І. Когутича, В.С. Кузьмічова, В.К. Лисиченка, В.Г. Лукашевича, Є.Д. Лук'янчикова, Г.А.Матусовського, М.А. Погорецького, О.С. Саїнчина, М.В. Салтевського, О.Ю. Татарова, В.В. Тіщенко, Є.Б. Тітова, М.І. Хавронюка, П.В. Цимбала, С.С. Чернявського, Ю. М. Черноус, В. Ю. Шепітька, Б.В. Щура, Р.М. Шехавцова та багатьох інших науковців. Їхні фундаментальні роботи щодо організації розслідування злочинів є підґрунтям для розгляду на монографічному рівні проблем розслідування захоплення заручників.

Метою статті є визначення та характеристика особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики захоплення заручників.

Виклад основних положень. Слід зауважити, що питання, пов'язані з вивченням особи злочинця належить до вивчення наук кримінального права, кримінології, юридичної психології, криміналістики тощо.

З позиції кримінально-правової науки, особа злочинця – людина, яка винно вчинила суспільно-небезпечне діяння (чи бездіяльність), заборонене законом, за яке передбачено кримінальну відповідальність. Морально-психологічні властивості особи злочинця перебувають в діалектичній єдності з її соціальними властивостями та виявами. Специфічні риси, що її характеризують, виявляються насамперед у поведінці, яка передуює вчиненню злочину [1, с. 15-22]. У досліджуваній категорії кримінальних правопорушень, особа злочинця є свого роду носієм інтелектуальних завдань, що містять безліч невідомих, які підлягають встановленню. Так, П.С. Дагель дає таке визначення особи злочинця – це сукупність соціально-політичних, психічних і фізичних ознак особи, яка вчинила злочин, що має кримінально-правове значення [2, с. 15]. Поняття «особа злочинця» І.М. Даньшин рекомендує визначати як сукупність істотних і стійких соціальних ознак і соціально зумовлених біопсихологічних особливостей індивіда, які, об'єктивно реалізуючись у вчиненому конкретному злочині (злочинах) під вирішальним впливом негативних обставин зовнішнього середовища, додають учиненому діянню характер суспільної небезпеки, а винній особі (цього індивіда) властивості суспільної небезпеки з огляду на що вона й притягається до відповідальності, передбаченої кримінальним законом [3, с. 117-126].

В.В. Тіщенко зазначає, що дані про суб'єкта (суб'єктів) злочину містять у собі різні відомості, що характеризують типову особу злочинця, який вчиняє злочин певної спрямованості, і сприяють побудові версій щодо нього, його пошуку та встановленню. Криміналістично-значущі властивості особи злочинця можна поділити на три групи: 1) біологічні, що включають статеві, вікові, фізичні ознаки; 2) психічні, що свідчать про інтелект, емоційну й волюву сферу індивіда; 3) соціальні, що характеризують його суспільний статус, професійну належність, родинний стан, місце проживання, рід занять, взаємини з іншими людьми тощо [4, с. 62].

Криміналістичну структуру особи злочинця можна уявити як таку, яка складається з певних елементів, а саме: 1) що містять такі соціально-демографічні ознаки, як соціальне походження й стан, сімейний стан і посада, національна й професійна належність, рівень матеріальної забез-

печеності; 2) які визначають рівень розумового розвитку, освітньо-культурний рівень, знання, навички, вміння; 3) до яких входять моральні якості, ціннісні орієнтації й прагнення особистості, її соціальні позиції та зв'язки, інтереси, потреби, схильності, звички; 4) що формують психічні процеси, властивості та стани особистості; 5) що складаються із соціального змісту й прояву таких біофізіологічних ознак, як стать, вік, стан здоров'я, особливості фізичної конституції тощо [5, с. 101].

Особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики злочинів, передбачених ст. 147 КК України має свою специфіку, він пов'язаний з її іншими елементами: обстановкою, способом вчинення, предметом злочинного посягання, особою потерпілого.

У розробленні криміналістичної характеристики особи злочинця, зауважує М.Т. Ведерніков, доволі складно окреслити інформацію, що має суто криміналістичне значення, оскільки особа – єдине цілісне явище, всі сторони якого взаємопов'язані та взаємообумовлені [6, с. 76]. Тому для характеристики зазначеного елемента криміналістичної характеристики можуть бути використані дані з різноманітних сфер наукового знання: кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, кримінології, соціології, психології, психіатрії.

Так, особа злочинця характеризується безліччю різноманітних ознак. Це соціальні зв'язки (політичні, трудові, побутові, сімейні тощо); морально-політичні якості (світогляд, спрямованість, переконання, інтереси), психологічні властивості й особливості (інтелект, вольові якості, емоційні особливості, темперамент), демографічні і фізичні дані (стать, вік, стан здоров'я; біографія, життєвий досвід, освіта, заслуги і провини перед суспільством тощо).

Основними рисами, характерними особі злочинця у досліджуваних кримінальних правопорушеннях, є холонокровність, виваженість за добре продуманому механізмі вчинення, цинізм щодо сприйняття природи своїх протиправних дій, спрямованих на протиправне позбавлення волі особи тощо.

Насамперед необхідно встановити хто може бути суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 147 КК України. Відтак суб'єктом цього злочину може бути особа, що досягла 14-ти річного віку (ст. 22 КК України).

Відповідно до ст. 1 Міжнародної Конвенції про боротьбу з захопленням заручників (далі – Конвенція), будь-яка особа, яка захоплює або утримує іншу особу й погрожує вбити, завдати пошкодження або продовжувати утримувати іншу особу, для того, щоб примусити третю сторону, а саме: державу, міжнародну міжурядову організацію, будь-яку фізичну, юридичну особу або групу

осіб, – здійснити чи утриматись від здійснення будь-якого акту як прямої, так і опосередкованої умови для звільнення заручника, вчиняє, відповідно до змісту цієї Конвенції, злочин захоплення заручників [7].

У вітчизняній науковій літературі виділяються чотири основні типи злочинців, що здійснюють захоплення заручників:

1) «душевно неврівноважені» особи, – параноїки, особи з депресивними порушеннями, особи антисоціальної направленості і особи з неадекватною реакцією;

2) злочинці, «що потрапили в пастку» у процесі здійснення злочину;

3) ув'язнені, що збунтувалися;

4) політичні терористи, які намагаються вирішити соціальні проблеми шляхом насильства або погрози насильства [8, с. 22].

Закордонні наукові джерела вказують, що злочинцями можуть бути злочинці чи в'язні, терористи або психічно невпорядковані люди. Зазвичай заручники висувають вимоги та погрожують поранити або вбити заручників, якщо вимоги не будуть виконані протягом певного періоду часу [9].

Злочинець, або як його називають у літературі «захоплювач» визначається як особа, яка захопила заручників і загрожує насильством своїм жертвам, іншим людям або собі [10].

На думку С.М. Кокоткіна, найбільш оптимальною типологією осіб, що вчиняють захоплення заручників є: особи, які страждають розладом психіки; особи раніше судимі або засуджені в місцях позбавлення волі; особи захопили заручників в корисливих цілях; злочинці, котрих застали в момент вчинення злочину; особи, які захопили заручників для досягнення політичних цілей; особи, які захопили заручників з метою висунення законних вимог; військовослужбовці Збройних Сил та інших військових формувань, які в силу своїх низьких особистих і морально-політичних якостей вчинили дезертирство з частини [11, с. 91].

Проведеним аналізом судової практики у кримінальних провадженнях про захоплення заручників, встановлено, що злочинець і потерпілий при захопленні заручника, як правило, знайомі між собою (67% випадків). Проте, практиці відомі випадки, коли злочинець та заручник знайомими не були. Підтверджується це і закордонним науковцями, що вказують на те, що часто правопорушники беруть заручників випадковим чином при вчиненні інших злочинних дій, таким чином не знайомих собі [9].

Прикладом відсутності зв'язку потерпілий – злочинець, можна назвати вирок Малиновського районного суду міста Одеси від 06.03.2018 року, відповідно до якого захоплення у заручники неповнолітньої дівчинки засудженим відбувалося при спробі залишити ним місце події в ході здійс-

нення крадіжки мобільного телефону. Тікаючи від очевидців, злочинець захопив у заручники проходячи повз нього неповнолітню І. та погрожував вбити її, висловивши вимоги щодо припинення переслідування особами, які намагалися його затримати [12].

Аналіз вивчення нами матеріалів слідчо-судової практики у кримінальних провадженнях за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 147 КК України показує, що особою злочинця у 100% випадках були чоловіки.

Дані підтверджуються дослідженнями А.В. Андрушка. Проведене науковцем дослідження засвідчує, що у відсотковому відношенні кількість осіб, які вчинили захоплення або тримання особи як заручника, у віці від 18 до 30 років становить 42,6%, у віці від 30 до 40 років – 37%, у віці від 40 до 50 років – 14,8%, у віці понад 50 років – 5,6% [13, с. 215-216]. Отримані дані загалом корелюють з даними, що їх наводить О.В. Лисодеда, який зазначає, що захоплення заручників здебільшого вчиняється чоловіками віком від 20 до 30 років, рідше – особами до 20 років, ще рідше – у віці понад 40 років. Серед засуджених за цей злочин – громадяни України (94,4%) та громадяни інших держав (5,6%). 68,5% осіб, засуджених за даний злочин, мають повну загальну середню освіту чи спеціальну середню освіту, 22,2% – вищу (у т. ч. незакінчену) освіту, і лише 9,3% – неповну середню освіту. Більшість (72,2%) із тих, хто вчинив захоплення заручників, неодружені. 22,2% засуджених за вказане діяння мали на утриманні неповнолітніх дітей. На момент вчинення злочину 85,1% осіб не працювали, 7,13% – працювали за трудовим договором чи неофіційно або ж були підприємцями, 1,9% – були пенсіонерами. Залежними від вживання алкоголю чи наркотиків на момент вчинення цього злочину були лише 5,6% осіб [14, с. 130-131].

Аналізом судової практики у кримінальних провадженнях щодо захоплення заручників, встановлено наступні дані, що стосуються особи злочинця: чоловіки – 100%; 30-39 років – 65,6%; не працюючий – 96,7%; в минулому притягався до кримінальної відповідальності – 84,7%.

Що стосується психічного стану злочинця в момент вчинення ним інкримінованого йому злочину, то тут як свідчать дані практики у 91% випадків, особи визнаються як такі, що не мають психічних відхилень, проте трапляються випадки часткових психічних відхилень, але попри те у таких осіб, на момент вчинення злочину вони все ж зберігали здатність усвідомлювати свої діяння та керувати ними. Так, згідно висновку стаціонарної судово-психіатричної експертизи, проведеної під час досудового розслідування кримінального провадження, вирок у якому ухвалила Колегія суддів Новокаховського міського суду Херсон-

ської області 18 грудня 2012 року, згідно яких ОСОБА_3 на даний час психічним захворюванням в розумінні ст. 19 ч.2 КК України не страждає, виявляє легку розумову відсталість з елементами симулятивної поведінки. На даний час може усвідомлювати свої дії та керувати ними. У застосуванні примусових заходів медичного характеру він не потребує [15].

Разом із тим у правозастосовній практиці іноді трапляються випадки захоплення заручників особами, які були позбавлені такої здатності. Так, у 2014 р. Саксаганський районний суд м. Кривого Рогу, провівши оцінку висновку стаціонарної судово-психіатричної експертизи, застосував примусові заходи медичного характеру у вигляді госпіталізації до психіатричної лікарні з посиленням наглядом до визнаного неосудним громадянина Росії, який захопив у заручники свою співмешканку і звернувся до державної влади України з вимогою щодо передачі його та будинку, в якому він орендував квартиру, під юрисдикцію РФ, що було умовою звільнення заручниці [16].

Таким чином, злочинців, котрі вчиняють захоплення заручників, тобто злочин, передбачений ст. 147 КК України можна умовно поділити на:

1) «Корисливих злочинців», тобто ті, що вчиняють злочин з корисливих мотивів (61%);

Прикладом із судової практики є вирок Солом'янський районний суд м. Києва від 05 липня 2013 року, яким засуджено членів організованої злочинної групи, що взяли у заручники місцевого бізнесмена та вимагали у його родичів за звільнення заручника гроші в сумі 2 млн. доларів США [17].

2) «Ідейних злочинців», тобто злочинці, що захоплюють заручників, з певною ідеєю, висувуючи вимоги, що не є корисливими (політичні, релігійні, з помсти, з ревнощів, тощо) – 12%;

Так, згідно вироку Сімферопольського районного суду Автономної Республіки Крим від 05.12.2012 року, засуджений захопив свою співмешканку у заручники з метою того, щоб помститися за те, що остання випроводила його з дому. Будучи поміченим сусідами, приставив кухонний ніж до горла потерпілої, намагався залишити місце події, проте був затриманий правоохоронцями [18].

3) «Вбивці заручників», тобто злочинці, що захоплюють злочинців та в результаті вчиняють вбивство потерпілого – 7%;

Згідно вироку Баштанського районного суду Миколаївської області від 25.06.2014 року було засуджено організовану злочинну групу, що захопила у заручники громадянина. Вбивши потерпілого злочинці підпалили його автомобіль, разом із трупом потерпілого, таким чином, намагаючись приховати сліди [19].

4) «Випадкових захоплювачів», тобто злочинці, що захоплюють заручників під час вчинення іншого злочину – 5%;

Згідно вироку Малиновського районного суду м. Одеси від 11 квітня 2016 року, було встановлено, що обвинувачений, вчинивши крадіжку мобільного телефону, будучи помічений двома перехожими громадянами, почав втікати. Біжучи по дорозі він помітив невідому йому неповнолітню дівчинку, яку захопив у заручники, проте був затриманий працівниками поліції [20].

5) Злочинців, що захоплюють заручників, вступивши у попередню змову групою осіб – 12%;

Нажаль у диспозиції такий вид відповідальності не передбачений, проте у судовій практиці такі випадки траплялися. Так, згідно вироку Броварського міськрайонного суду Київської області від 24 квітня 2012 року, встановлено, що підсудний ОСОБА_6 та особа, відносно якої матеріали виділенні в окреме провадження Особа 2, на початку березня 2010 року, точної дати досудовим слідством не встановлено, у невстановленому досудовим слідством місці, переслідуючи корисливу мету, вступили у попередню злочинну змову щодо захоплення як заручника ОСОБА_1 з метою подальшого одержання від родичів останнього грошових коштів за його звільнення. Зазначених осіб судом було визнано за ч. 1 ст. 147 КК України. Тому, за відсутності вказаної норми, пропонуємо у ч.2 ст. 147 КК України передбачити норму, що передбачала б відповідальність за вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб [21].

Злочинці, що вчиняють захоплення заручників в складі організованої групи – 3%.

Так, вироком Приморського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 06 квітня 2017 року було засуджено членів ОЗГ, які захопили у заручники одного з місцевих підприємців та вимагали у родичів потерпілого грошової винагороди за його звільнення [22].

Таким чином, розроблення ефективної моделі розслідування захоплення заручників, передбачає криміналістичне вивчення особи злочинця у кримінальних провадженнях цієї категорії. Саме цей елемент криміналістичної характеристики злочинів обумовлює тактику проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій. Вивчення особи, яка вчинила захоплення заручників, належить до обов'язків слідчого, насамперед, з огляду на те, що з особою злочинця пов'язана низка обставин, які підлягають з'ясуванню.

Література

1. Волков Б.С. Личность преступника (уголовно-правовое и криминологическое исследование). Казань : Казанск. ун-т, 1972. С. 15-22.
2. Дагель П.С. Учение о личности преступника в советском уголовном праве. Владивосток: Изд-во Дальневосточного ун-та, 1971. 132с.
3. Даньшин И.Н. К вопросу о понятии личности преступника. *Проблемы социалистической законности*: респ. межвед. науч. сб. 1980. Вып. 6. С. 117-126.

4. Тищенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів : монографія. О. : Фенікс, 2007. 260 с.

5. Мельничок В.М. Криміналістична характеристика соціально-психологічних ознак особистості злочинця. *Юридична Україна*. 2008. № 11. С. 97–102.

6. Ведерников Н.Т. Личность преступника как элемент криминалистической характеристики преступления. *Криминалистическая характеристика преступлений* : сб. науч. тр. Всесоюз. ин-та по изуч. причин и разраб. мер предупреждения преступности. М., 1985. С. 76–79.

7. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 34/146 від 17 грудня 1979 року. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text.

8. Хряк А. П. Васильев В. Т., Васильев С. В. Деякі аспекти ведення переговорів із особами, які утримують заручників. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2002. Вип. 20. С. 20-24

9. Chia-yi Lee. Hostage Taking. *The SAGE Encyclopedia of Political Behavior*. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781483391144.n167> <http://sk.sagepub.com/reference/the-sage-encyclopedia-of-political-behavior/i5351.xml>.

10. Hostage Situation Management Policy. 18 September 2018. UK : NHS Foundation Trust. URL: <https://www.rdash.nhs.uk/wp-content/uploads/2015/06/Hostage-Situation-Man.-Policy-v2.pdf>.

11. Кокоткин С.Н. Расследование захвата заложников : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Москва : Академия Федеральной Службы Безопасности РФ. 2003. 247 с.

12. Вирок Малиновського районного суду міста Одеси від 6.03.2018 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73132279>.

13. Андрушко А.В. Криминологічна характеристика захоплення заручників. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 4. С. 213–218.

14. Лысодед А.В. Актуальные криминологические проблемы преступлений против свободы, чести и достоинства личности. *Проблемы законности* : респуб. між від. наук. збірник. Х., 2006. Вип. 81. С. 127-136.

15. Вирок Новокаховського міського суду Херсонської області <http://reyestr.court.gov.ua/Review/28182069>.

16. Ухвала Саксаганського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області від 07 серпня 2014 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/40189175>.

17. Вирок Солом'янського районного суду м. Києва від 05 липня 2013 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32332625>.

18. вирок Сімферопольського районного суду Автономної Республіки Крим від 05.12.2012 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/27847766>.

19. Вирок Баштанського районного суду Миколаївської області від 25.06.2014 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/39435618>.

20. Вирок Малиновського районного суду м. Одеси від 11 квітня 2016 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/57057037>.

21. Вирок Броварського міськрайонного суду Київської області від 24 квітня 2012 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/46485873>.

22. Вирок Приморського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 06 квітня 2017 року. <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65890710>.

Анотація

Вигівський І. М. Особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики захоплення заручників. – Стаття.

Актуальність статті полягає в тому, що сучасна практика досудового розслідування переконливо свідчить про те, що успіх розслідування будь-якого кримінального правопорушення визначається співставленням виявленої криміналістично-значимої інформації про злочин з типовою криміналістичною характеристикою цього виду кримінального правопорушення та вибором на цій основі найбільш оптимальні методи розслідування. Таке властиве і досудовому розслідуванню захоплення заручників, адже саме криміналістична характеристика даного виду кримінального правопорушення, як один з елементів методики розслідування, містить важливу для висунення версій і вибору найбільш оптимальних методів розслідування цього виду кримінального правопорушення. Метою статті є визначення та характеристика особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики захоплення заручників. З'ясовано, що особа злочинця характеризується безліччю різноманітних ознак. Це соціальні зв'язки (політичні, трудові, побутові, сімейні тощо); морально-політичні якості (світогляд, спрямованість, переконання, інтереси), психологічні властивості й особливості (інтелект, волевільні якості, емоційні особливості, темперамент), демографічні і фізичні дані (стать, вік, стан здоров'я; біографія, життєвий досвід, освіта, заслуги і провини перед суспільством тощо). Основними рисами, характерними особі злочинця у досліджуваних кримінальних правопорушеннях, є холоднокровність, виваженість за добре продуманому механізмі вчинення, цинізм щодо сприйняття природи своїх протиправних дій, спрямованих на протиправне позбавлення волі особи тощо. Зроблено висновок, що розроблення ефективної моделі розслідування захоплення заручників, передбачає криміналістичне вивчення особи злочинця у кримінальних провадженнях цієї категорії. Саме цей елемент криміналістичної характеристики злочинів обумовлює тактику проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій. Вивчення особи, яка вчинила захоплення заручників, належить до обов'язків слідчого, насамперед, з огляду на те, що з особою злочинця пов'язана низка обставин, які підлягають з'ясуванню.

Ключові слова: захоплення заручників; розслідування; кримінальне провадження; криміналістична характеристика; особа злочинця.

Summary

Vyhivskiy I. M. The identity of the offender as an element of the forensic characteristics of hostage-taking. – Article.

The relevance of the article is that the current practice of pre-trial investigation convincingly shows that the success of the investigation of any criminal offense is determined by comparing the identified forensic information about the crime with typical forensic characteristics of this type of crime and choosing the most optimal methods of investigation. This is inherent in the pre-trial investigation of hostage-taking, because the forensic characteristics of this type of criminal offense, as one of the elements of the methodology of investigation, contains important for proposing versions and choosing the best methods of investigating this type of criminal offense. The purpose of the article is to define and characterize the identity of the offender as an element of the forensic characterization of hostage-taking. It was found that the identity of the offender is characterized by many different features. These are social ties (political, labor, household, family, etc.); moral and political qualities (worldview, orientation, beliefs, interests), psychological properties and characteristics (intelligence, volitional qualities, emotional characteristics, temperament), demographic and physical data (gender, age, health status, biography, life experience, education, merits and faults before society, etc.). The main features that characterize the offender in the criminal offenses under investigation are composure, balance in a well-thought-out mechanism, cynicism about the perception of the nature of their illegal actions aimed at unlawful deprivation of liberty, and so on. It is concluded that the development of an effective model for the investigation of hostage-taking involves a forensic study of the identity of the offender in criminal proceedings in this category. It is this element of the forensic characterization of crimes that determines the tactics of conducting investigative (search) and other procedural actions. The investigation of a hostage-taker is the investigator's responsibility, given that a number of circumstances are involved in the identity of the offender.

Key words: hostage-taking; investigation; criminal proceedings; forensic characteristics; the identity of the offender.